

Til: Instituttstyret

Fra: Instituttleder

Sakstype: V-sak

Møtesaksnr.: V-4

Møtenr.: 1/2024

Møtedato: 12.02.24

Notatdato: 05.02.24

Arkivsaksnr.:

Saksbehandler: Morten Hvaal Stenberg

Opprettelse av nytt studietilbud, bachelorprogram i retorikk og kommunikasjon ved ILN, og nedleggelse av bachelorprogrammet i Klart Språk.

Etter innspill fra fagmiljøet i retorikk og språklig kommunikasjon ønsker instituttledelsen å søke om å få opprette et bachelorprogram i retorikk og kommunikasjon ved ILN. I forbindelse med opprettelsen av det nye bachelorprogrammet søker ILN samtidig om å legge ned bachelorprogrammet i Klart Språk.

Innen 1. februar hvert år kan instituttene melde inn til fakultetet ønsker om opprettelser eller nedleggelse av studieprogrammer. Søknadene behandles i fakultetsstyret innen 1. april, før endelig vedtak om opprettelser eller nedleggelse av studieprogrammer fattes i universitetsstyrets junimøte. Endringene har virkning for det påfølgende akademiske året. Et eventuelt bachelorprogram i retorikk og kommunikasjon vil derfor tidligst komme i gang høsten 2025.

Saksgangen er fastsatt i Forskrift om studier og eksamener ved UiO § 3.2 hvor det står at saker om etablering og nedleggelse av fag og av studieprogram på 60 studiepoeng eller mer skal behandles av universitetsstyret. Fakultetsstyrets vedtak i slike saker er en anbefaling til universitetsstyret om slik etablering og nedlegging

Bakgrunn

Det nye programmet sikter på å tiltrekke seg studenter som i dag søker seg inn på bachelorprogrammet i Klart språk, samt de som velger spesialisering i Retorikk og språklig kommunikasjon innen studieretningen Nordiske studier: språk. litteratur, retorikk. I tillegg burde programmet tiltrekke seg andre studenter som i dag ikke søker seg til ILN. Ved å sortere ut de delene av ILNs studietilbud som har en tydelig kommunikasjonsfaglig relevans og organisere det i et eget program, vil ILN enklere tiltrekke seg studenter som ønsker å jobbe med kommunikasjon og tekst- og dokumenthåndtering.

Behovet for kompetanse innen tekstbasert kommunikasjonsarbeid er vedvarende både i offentlig og privat sektor. Både offentlig og privat sektor ser nå tydeligere enn før behovet for klarspråklig kommunikasjon.

Utdanningstilbudet det nye programmet vil tilby, er derfor svært etterspurt kompetanse med økende relevans. Opprettelsen av eget program innebærer en tydeligere profilering av ILNs studietilbud som kommunikasjonsutdanning. Mens studieretningen Nordiske studier opplever synkende søkertall, har offentlige og private kommunikasjonsutdanninger stabile søkertall. Programmet kan derfor være med på å tiltrekke seg nye studenter til ILN.

Det er stort behov for kommunikasjonsarbeidere som i tillegg til generell retorisk kompetanse også har kjennskap til norsk forvaltningstradisjon og -lovverk, og de særskilte utfordringene som omgir kommunikasjonsarbeid og dokumenthåndtering i et digitalisert samfunn. Denne kombinasjonen gjør studentene særlig aktuelle for stillinger i det offentlige, samt i store nasjonale og internasjonale bedrifter og organisasjoner. Programmet vil i tillegg til nye emner som kombinerer retorikk, kommunikasjon og klarspråk, også ha obligatorisk praksis i løpet av siste semester som del av graden.

Ingen studiesteder tilbyr i dag en tilsvarende kommunikasjonsutdanning med vekt på retorikk, tekst- og klarspråkarbeid. ILNs forslag til nytt program innebærer med andre ord en særskilt type kommunikasjonsutdanning. UiOs eksisterende kommunikasjonsutdanninger vektlegger hhv. kommunikasjon i den medierte offentligheten (HF, «Medier og kommunikasjon») og kommunikasjon som aspekt ved kulturer og kulturelle møter (SV, «Kultur og kommunikasjon»).

Instituttet har i dag utvekslingsavtaler med universitetene i Aarhus, København og Stockholm. Det legges opp til at studentene kan ta et semester på utveksling i 5. semester. En egen grad i retorikk og kommunikasjon vil gjøre det enklere å tilby utvalgte emner på engelsk, noe som er en forutsetning for å etablere gjensidige utvekslingsavtaler med ikke-skandinaviske land.

Gjennom den faglige fordypningsgruppa vil alle kandidatene være kvalifisert for opptak til masterprogrammet i Nordiske studier, studieretning Retorikk og språklig kommunikasjon. Med opprettelsen av eget BA-program og programråd ønsker vi på sikt å gjøre endringer i masterprogrammet, som i praksis vil innebære en utvidelse av klarspråksatsingen til masternivå.

Konsekvenser for økonomi, bemanning og lokaliteter.

Programmet vil utnytte instituttets særskilte kompetanse innen retorikk, språk og tekstvitenskap. Dette er plassert i et eget fagmiljø ved ILN (Retorikk og språklig kommunikasjon). Dette miljøet vil stå for det meste av undervisningen på det nye programmet. Med denne omleggingen vil instituttets samlede studieportefølje ikke øke, og vil bli undervist innenfor eksisterende ramme. Fagmiljøet er landets største forskningsmiljø innen feltet.. Det legges også opp til samarbeid på tvers i alle fagmiljøer på ILN. I tillegg har fagmiljøet over tid utviklet gode undervisningssamarbeid med andre institutter (IFIKK, JUS, ISV) som vil bli videreført i det nye programmet.

Opprettelsen av det nye programmet vil ikke innebære en økning av administrative ressurser eller infrastruktur, da dette vil ivaretas av ILNs allerede etablerte studieadministrasjon.

Nedleggelse av dagens bachelorprogram i Klart språk

Klart språk-programmet har utfordringer med at mange studenter ikke følger normal studieprogresjon. Dette henger sammen med at en stor del av studentgruppen er eldre og ofte allerede er etablerte i arbeidslivet. Gjennomføringen er lav. Kullene med oppstart i 2019 og 2020 har en gjennomføring på

henholdsvis 27,6 % og 31,3 %. Samtidig viser tall fra kullene med oppstart i 2021 og 2022 en frafallsprosent på henholdsvis 61 % og 67 % etter 3. semester.

Søkertallene viser også en nedadgående trend, med bare 31 studenter som hadde bachelorprogrammet som første prioritet. Laveste poengsum for opptak var så lav som 36,5 poeng i 2022 og 30,4 poeng i 2023.

Mange av dem har ikke behov for en hel BA-grad, men er interessert i klarspråk. Denne studentgruppen ønsker vi å beholde, og vi ønsker derfor å etablere mer målrettede tilbud blant annet som VU-tilbud og gi tilgang til klarspråkemner som frie emner. Ettersom mange av studentene er i full jobb ved siden av studiene, gir dette oss grunn til å tro at mange av studentene kan være bedre tjent med et EVU-tilbud innen klarspråk. 40-gruppen i Klart språk vil videreføres.

Dette, i tillegg til at klarspråk blir en integrert del av hele det nye BA-programmet og på sikt en del av det eksisterende MA-programmet, gjør at utdanningstilbudet i klarspråk i praksis blir styrket, selv om den eksisterende graden legges ned.

I en overgangsperiode vil ILN tilby de obligatoriske emnene som inngår i bachelorgraden i Klart språk for å sikre at studenter som allerede har blitt tatt opp på programmet får muligheten til å fullføre. Studenter som har fått opptak på bachelor i Nordiske studier og ønsker å ta fordypning i retorikk og språklig kommunikasjon, vil få mulighet til det. Overgangsperioden vil bli muliggjort uten for store ressursbehov ved at vi vil sette opp emner som skal tilbys i det nye programmet som alternativer til obligatoriske emner som blir nedlagt. Dette vil bli satt opp på programsiden før søknadsfristen for H25. Studenter som allerede er opptatt på programmet vil bli informert på egne informasjonsmøter og få personlig veiledning i hvordan de skal navigere i overgangsfasen.

FORLSAG TIL VEDTAK:

Instituttstyret anbefaler opprettelsen av et bachelorprogram i retorikk og kommunikasjon ved ILN, samt nedleggelse bachelorprogrammet i Klart språk, og oversender programbeskrivelsen til det nye bachelorprogrammet til fakultetsstyret for videre behandling

Vedlegg: Programbeskrivelse bachelor i retorikk og kommunikasjon